Päiväkeskus Symppis

Valvottu käyttötila huumeita käyttäville

Eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunta

18.4.2024

Helsinki

Symppis – päiväkeskus ja terveysneuvontapiste

Helsingissä huumeiden käyttäjien terveysneuvontaa on järjestetty vuodesta 1997, ensimmäinen Symppis perustettu 2009

Palvelut on tarkoitettu päihteitä käyttäville henkilöille, joiden on vaikea käyttää muita sosiaali- ja terveyspalveluja.

Asioiminen onnistuu päihtyneenä, ilman ajanvarausta ja palvelut ovat osittain anonyymejä.

Palvelu on käytännöllistä, tuomitsematonta, haittoja vähentävää matalan kynnyksen päihdetyötä (palveluun pitää päästä helposti)

Kolme toimipistettä ja liikkuva Symppis

- Kontulan Symppis
- Sörkan Symppis
- Itiksen Symppis
- Liikkuva Symppis

Henkilöstö koostuu lähihoitajista, sairaanhoitajista, sosiaaliohjaajista, vertaistyöntekijöistä, lääkäristä, vartijoista sekä osastonhoitajasta ja johtavasta sosiaaliohjaajasta. Lisäksi toiminnassa on mukana it-tukihenkilöitä ja keittiöapulainen.

Lakisääteistä palvelua

Sosiaalihuoltolaki 24 b § (2022/1280)

- järjestettävä päihteitä ongelmallisesti käyttäville henkilöille päiväkeskuspalvelua
- tarjottava lisäksi sosiaaliohjausta
- palvelua järjestettävä myös päihtyneille
- oikeus asioida nimettömänä

Valtioneuvoston asetus tartuntataudeista 6§ (2017/146)

- Tartuntatautien torjunnasta vastaavan kunnallisen toimielimen ja kunnan tartuntataudeista vastaavan lääkärin on huolehdittava:
    - tartuntatautien ehkäisyyn liittyvästä terveysneuvonnasta
    - suonensisäisesti huumeita käyttävien käyttövälineiden vaihtamisesta (ehkäistään tarttuvia tauteja)

Helsingin tilastoja vuodelta 2023

- 8000 pistämällä huumeita käyttävää asukasta pääkaupunkiseudulla
- 1000 opioidikorvaushoidossa Helsingissä
- 121 934 käyntiä Symppiksissä
- 488 käyntiä per Symppisten aukiolopäivä
- 5059 eri henkilöä vaihtoi Symppiksissä käyttövälineitä tai sai muuta terveysneuvontaa
- 40 085 käyntiä Symppisten terveysneuvonnassa
- 1 268 847 palautettua käytettyä injektioneulaa
- 2 024 278 jaettua puhdasta injektioneulaa

Terveysneuvontaa asiakkaille

- Ajankohtaisen tiedon jakaminen
- Terveydentilan arviointi
- Pienimuotoiset hoitotoimenpiteet
- Turvallisen pistämisen ohjaus ja neuvonta
- Neulojen ja ruiskujen sekä muiden pistosvälineiden vaihto
- Lähetteet korvaushoidon arvioon sekä vieroitukseen
- Hiv-, c-hepatiitti-, klamydia- ja tippuritestit, raskaustestit
- C-hepatiitin hoito
- Raskauden ehkäisy- ja seksitautien neuvonta
- Lääkäri tavattavissa viikoittain

Päiväkeskus arjen tukena

- Tarjoaa mahdollisuuden sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisten tapaamiseen ja avun saamiseen matalalla kynnyksellä
- Tärkeä palvelu toipumisensa alkuvaiheessa oleville henkilöille, elämänlaadun kohentuminen sekä hoidon ja tuen piiriin kiinnittyminen, hoitoon hakeutuminen
- Puurotarjoilu sekä Internetin ja puhelimen käyttömahdollisuus
- Kävijöille turvallinen tila ja arvostava yhteisöllisyys – tulee hyväksytyksi juuri siinä toipumisen- ja elämänvaiheessa kun on
- Työllistämistoimi - ahkeruusrahalla työskentelevät vertaisohjaajat huolehtivat muun muassa ympäristön siisteydestä ja avustavat Symppiksen henkilöstöä

Naapurustotyö

Symppiksen henkilöstö tekee aktiivista yhteistyötä asukkaiden ja alueen toimijoiden kanssa ja

- jalkautuu päivittäin lähiympäristöön – varmistaa ympäristön siisteyttä ja keskustelee asukkaiden kanssa
- ohjaa asiakkaat aktiivisesti pois alueelta
- osallistuu alueen toimijoiden verkostokokouksiin ja yhteisiin tapahtumiin
- vastaa asukkaiden Symppistä koskeviin viesteihin ja palautteisiin.

Tavoitteena

- turvallinen ja toimiva arki kaikille
- päihteitä käyttäviin ihmisiin kohdistuvan negatiivisen leiman vähentäminen ja Symppiksen nivoutuminen osaksi naapurustoa.

Käyttötila Symppiksen näkökulmasta

- Alueella, jossa on näkyviä huumeiden käytöstä johtuvia ympäristöhaittoja, käyttötiloilla voisi olla suuri ympäristöhygieeninen ja katuturvallisuutta parantava vaikutus. Käyttö saataisiin osittain pois kaduilta, julkisista wc-tiloista, rappukäytävistä ja pihoilta.

- Huumeisiin liittyvän sairastamisen ja kuolleisuuden vähentäminen. Vakavien käyttöön liittyvien erikoissairaanhoitoa vaatien komplikaatioiden väheneminen.

- Päihdehoitoon sekä muihin sosiaali- ja terveyspalveluihin hakeutumisen edistäminen

- Helsingin kaupungin Symppiksillä on mahdollisuus ja halu pilotoida käyttöhuonemallia Suomen olosuhteissa kokeilun mahdollistavan lainsäädännön niin salliessa